

eller ved meget nøje Samvær med Udlændinge i længere Tid, men jeg haaber dog, at der maa blive undervist saa praktisk i Sprogene, at Eleverne lære at kunne klare sig; det er jo det, Studenterne gennemgaaende ikke kunne, der er hæderlige Undtagelser, men gennemgaaende kunne de ikke klare sig i det praktiske Liv, og de fleste af dem maa gennemgaa en ganske haard Livets Skole, inden de blive praktiske Mennesker, og adskillige af vore Studenter gaa jo ogsaa i Skudderudder. Jeg haaber, at denne Reform maa bidrage ikke saa lidt til, at vore Studenter blive mere praktiske, mere moderne underviste og opdragne Mennesker, end de nu ere.

Det ærede Medlem for Vemming (H. Holm) talte om, at alle de gode Hoveder skulde dog ikke blive Studenter og Embedsmænd. Nej, det er rigtigt, men det er dog ingen Skade til, at vi blandt vore Embedsmænd og Studenter fik nogle flere gode Hoveder, end vi have i Øjeblikket, det var aldeles ingen Skade til, og navnlig vil jeg sige, at det aldeles ikke var Skade til, om vi blandt vore Embedsmænd fik Folk, der var mere praktisk og moderne underviste, og det var heller ingen Skade til, om vi blandt vore Embedsmænd fik nogle Folk, der vare udgaaede fra Arbejderklassen, fra Underklassen i vort Samfund. Det er dette, Lovforslaget til en vis Grad vil muliggøre. Det er ingen stor Reform, her er Tale om, men denne Reform har stor Betydning, for saa vidt som den kan afføde andre eller giver Løfter om andre. Der aabnes en noget lettere Adgang end nu for Børn fra Arbejderklassen, fra Underklassen baade i By og paa Land til at kunne naa videre frem og ogsaa op i Embedstillinger, og det er min Overbevisning, at de Børn, der udgaa fra Arbejderhjem, ville ikke glemme, ville aldrig helt glemme, ja maaske slet ikke glemme de Følelser, den Opfattelse og de Interesser, der findes i Arbejderklassen, det vil blive Embedsmænd, vi kunne være ganske anderledes tilfredse med gennemgaaende end de Embedsmænd, vi nu for en stor Del maa trækkes med.

Til Slutning skal jeg henstille, at der bliver gjort Alvor af den Antydning, den højtærede Kultusminister fremsatte, at den Sum, der vil bespares ved dette Lovforslag — det er jo ikke nogen stor Sum — i hele sin Udstrækning maatte blive anvendt til Fripladser, saaledes at det bliver gjort endnu lettere for Underklassens Børn at naa frem til en højere Undervisning.

**Krabbe:** Jeg er tilfreds med Lovforslaget, saadan som det foreligger, baade deri, at det giver en Reform af den lærde Skole, som den i høj Grad trænger til, og deri, at det tilvejebringer en organisk Forbindelse mellem de forskellige Skoler. Med Hensyn til dette sidste store Spørgsmaal er jeg i fuldstændig Modsætning til det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Holm), men skal ikke indlede mig paa Diskussionen om dette Spørgsmaal, som alt er ført fyldig, dels af den højtærede Minister, dels allerede af det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ottosen), som begyndte. Men naar jeg saaledes billiger Lovforslaget og anser det for at være en højt fortjent Gerning af den højtærede Minister, at han har forelagt det netop som det er, saa har jeg kun Opfordring til et fremsætte nogle faa Bemærkninger. Disse skulle staa i fuld Samklang med den Ros, som jeg yder Lovforslaget, og naar jeg vil antyde et Par Ændringer som ønskelige, skal det være saadanne, som ere en Udvikling af den Aand, hvori Lovforslaget er affattet. Det vigtigste Punkt, som jeg herved tænker paa, er Spørgsmaalet om de private lærde Skolers fremtidige Stilling. Det er jo Privatskolen, som har sat den Bevægelse i Gang, der har ført til dette Lovforslag, som forhaabentlig igen skal føre til en højest ønskelig Reform af det lærde Skolevæsen. Det er værd at lægge Mærke til, hvilken Rolle den private Skole her har spillet, og det er endnu mere værd at sikre sig Muligheden af et lettere og fyldigere Initiativ af den private Skole til den fremtidige Udvikling. Der er allerede ved Lovforslaget, som det foreligger, givet en værdifuld Antydning deraf — og jeg anser dette for en af Lovforslagets Fortjenester — nemlig i Lovforslagets § 18 og de Bemærkninger, som ere knyttede dertil i Anmærkningerne. I den nævnte Paragraf er det nemlig bestemt, at Ret til at afholde Afgangsprøver med samme Virkning som Statens højere Almenskoler kan af Ministeren tilstaaes kommunale eller private Skoler paa et vist Aaremaal og „paa de Betingelser, som Ministeren bestemmer“. Det oplyses i Anmærkningerne, at paa et forberedende Stadium har det her været foreslaet, at Ministerens Bestemmelse derom skulde være betinget af visse Regler vedrørende Undervisningsplanen og Klasseinddelingen, men Ministeren udtaler med fuld Ret i Anmærkningerne, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at optage saadanne bindende